

UP Board Solutions for Class 6 Sanskrit Chapter 4 उद्धोधनम् (लोढलकार-प्रयोगाः)

अभ्यासः।

प्रश्न 1. एकपदेन उत्तरत

(क) कं पालय?

उत्तर – दीनम् ॥

(ख) किं शिक्षय?

उत्तर – नीतिं ।

(ग) किं अपनय?

उत्तर – दूरे चित्तविकारम् ।

(घ) किं मा पिब?

उत्तर – वस्तु निषिद्धम्।

प्रश्न 2. त्याज्यकार्याणां करणीयकार्याणां च सूचीं लिखत (सूची बनाकर)।

	त्याज्यकार्याणि	करणीयकार्याणि
यथा –	असत्यभाषणम् दर्पम् भजनं दैन्यम् चलनं कुमार्गे	यथा – उपकारम् मोदयलोकम् पालयदीनम् कुरु जगदीश्वर-चिन्तनमभयम्

प्रश्न 3. चित्रानुसारं वाक्यानि रचयत (रचकर) –

प्रश्न 4. पाठात् क्रियापदानि चित्वा स्वपुस्तिकायां लिखत ॥

यथा- कुरु, भव, वद, चल, पिब, पाहि ।

प्रश्न 5. कवितां पूरयत (कविता पूरी करके)

(क) मा भज दैन्यम्, मा भज शोकम् । मुदित मंनो भव, मोदय लोकम् ॥ ।

(ख) मा वद व्यर्थम् । न चल कुमार्गे, न कुरु अनर्थम् ॥

(ग) तनयं पाठय, तनयां पाठय । शिक्षय नीतिं दोषं वारय कुरूपकारम् कृत्यमुदारम् ॥

(घ) मा पिब किञ्चिद् वस्तु निषिद्धम् । मा भज दुर्व्यसनं परिहेयम् ॥

प्रश्न 6. विभक्तिं वचनं च लिखत

उत्तर-

लोकम् - द्वितीया विभक्ति (एकवचन)

मार्गे - सप्तमी विभक्ति (एकवचन)

तनयाम् - द्वितीया विभक्ति (एकवचन)

जगदीश्वरः - प्रथमाः विभक्ति (एकवचने)